

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel.

Kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Nyiltér petit sora 60 fillér.

A megváltás ünnepe.

1900 évvel ezelőtt a sötét ó-korban; midőn az emberek kasztokra voltak osztva, midőn az utolsó kaszt a rabszolgák kasztja nem ment ember számba: midőn azok, akik istenszolgáinak tartották magokat, rabszolgákat tartottak, kikkel úgy bántak, mint az igavonó barmokkal, minden hatalom a kezökben volt, melyhez görcsösen ragaszkodtak, azt hitték és azt tanították, hogy egyedül csak ők érintkezhetnek az Istennel, csak ők közvetítetik az emberek könyörgését és háláját a mindenható egy Istennel.

Az Ur pedig leküldé az ő szent Fiát az emberek közé, hogy mondja meg a császártól és a főpapoktól kezdve az utolsó koldúsig és rabszolgáig mindenkinek, hogy minden ember az Isten képére és hasonlatosságára van teremtve, mindnyájan egy atyának, az Ur Istennek gyermekei vagyunk: mert a császártól, a főpapoktól a koldúsig és a rabszolgáig az Isten teremtett minden embert és mindent ami a földön és a világ egyetemben létezik.

Az Isten fia Jézus Krisztus pedig az ő szent Atyja parancsára a császártól, a főpapoktól a koldúsig és a rabszolgáig mindenkinek azt mondta és azt tanította, hogy minden ember egyenlő legyen, a császár, főpap, koldús és rabszolga; vétkeink az, aki a másikkal különbnek tartja magát, elkárhozik az, akinek többje van, mint a másoknak, nincs hatalom, nincs gazdagság, mindenkinek, aki Isten képére és hasonlatosságára van teremtve, egyenlőnek kell lenni hatalomban és gazdagságban, egyenlőnek Isten és emberek előtt.

Ezért a tanért, az egyenlőség tanáért kinhalált kellett szenvednie az Isten Fiának: Jézus Krisztusnak. Halálával megváltotta az emberiséget, elvetette a magot, a szabadság, egyenlőség és testvériség magvát. A testet megölték a zsarnokság bérenczei, de az eszme akkor lett szabaddá és halhatatlanná: midőn a test kiszenvedett és az enyészetnek adatott át.

1900 éve, midőn Krisztus urunk kinhalált halt a keresztfán az egyenlőség eszméjének megvalósításáért és 1900 év óta hány mátyrja akadt az eszmének és lesz még évszázadokon keresztül, még az eszme megvalósul, még az ige testet ölt.

Amiért Krisztus urunk 1900 évvel ezelőtt a keresztfán kiszenvedett, még most sincs megvalósítva, még ma is majdnem ott van, ahol 1900 évvel ezelőtt volt.

Szemfényvesztés hirdetni ma, hogy egyenlőek vagyunk. Szemfényvesztés a mai kor jelszava a «liberalizmus». Szemfényvesztés akkor: midőn azok, akik magukat Krisztus urunk szolgáinak, Krisztus tanai hirdetőivé tolják fel, épen Krisztus tanait csúfolják meg.

Hiszen épen a keresztény papok között nincs egyenlőség. Az egyik gyémánttal kirakott keresztet visel nyakában, drágakövektől ragyogó gyűrűt ujjain. Duskálkodik a földi javakban, palotában lakik, fényes hintón jár, egy napi jövedelme többet tesz ki, mint 100 szegény ember évi véresverejékekkel keresett napszámja. Konyhájukon még a kutya is jobban él, mint egy szegény keresztény munkás ember.

Hát mit ünnepelünk husvét ünnepe, ha az eszme, melyért Krisztus urunk kinhalált szenvedett, még ma is csak eszme, még ma sem lett megvalósítva? Ébredésért ünnepeljük az egyenlőség eszméjének, annak az eszmének, amely ha nincs is megvalósítva, de él és hitünk szerint meg is valósul.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara havi gyűlése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara a napokban tartotta meg e havi teljes ülését Szarvady Lajos elnöklete alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást veszszük:

Szarvady Lajos megnyitván az ülést, bejelentette Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter leiratát, melyben hivatalba lépését tudatja és azon reményét fejezi ki, hogy a kamara hazánk ipari és kereskedelmi érdekei egészséges, párhuzamos és összehangzott fejlesztésének munkájában hathatósan segítségére lesz. A kamara fölterjesztésben közölte az új kereskedelmi miniszterrel, hogy amint egyrészt köteleességszerűleg tudomására fogja hozni az ipar és kereskedelem fejlesztését, támogatását érintő jogosult kívánságokat, másrészt a legnagyobb örömmel ajánlja föl teljes szolgálatkészségét mindazon ügyekben, melyekben tevékenységére és közreműködésére szükség van.

Bejelentette az elnök kapcsolatosan, hogy a kamara nevében levelet intézett Hegedűs Sándor volt kereskedelemügyi miniszterhez és megköszönte azt a lekötelező figyelmet, melyre a kerület közügyét jutatta és azt a kiváló jóakaratot, melyvel a kamara sok törekvését célhoz segítette. Kulinyi Zsigmond titkár a kamarai iroda

február havi tevékenységéről tett jelentést. Beérkezett e hónap folyamán 728 ügydarab, kiadatott 1215 ügydarab.

A Bakay Nándor elhunyt által megüresedett másodtitkári állást töltötte be aztán a kamara. Az állásra tizenegy pályázat érkezett be, akik közül a jelölő bizottság kettőt jelölt, névszerint: Bokor Gusztáv drt és Szabó Gyulát.

A kamara a beadott 50 szavazat közül 35-tel Szabó Gyulát választotta meg másodtitkárnak.

Fogyasztási szövetkezetek ügye.

Kimerítő fölterjesztést fogadott el a kamara a fogyasztási szövetkezetek ügyére vonatkozólag. Közli a fölterjesztés, hogy a szegedi kamara kerületében 12 fogyasztási szövetkezet keletkezett és jegyeztetett be. Ezek közül megszűnt egy, főlszámolás alatt van 3, működik 8. Ezek 1901. évi forgalma 297762 korona, amiből a két csongrádi fogyasztási szövetkezetre esik 179908 korona. Részletesen megemlékezik aztán a fölterjesztés kivált a csongrádi keresztény fogyasztási szövetkezetéről, mely tiz hónap alatt a község különböző pontjain létesített öt üzletben 104 ezer korona forgalmat ért el, aminek folytán és főleg, mert a népet fanatizálják, már is a kereskedők egész sora pusztult el, avagy jutott a tönk szélére.

Kimutatja a fölterjesztés, hogy a kerület értelmes népe között nem is élhetne meg, de absolute hiányzik is az elárúsító kereskedésnek az a fajtája és a kereskedőknek az az eleme, melylyel szemben a nép utalva lenne a fogyasztási szövetkezetek védelmére, különösen mikor a kerület városában és községeiben esztendőn át 158 országos- és 131 hetivásárt tartanak, tehát annyi és oly sűrű nyílt ipari és kereskedelmi árúversenyt, mely mellett a vevőközönség kizsákmányolása igazán lehetetlen. Ez tehát nem az a vidék, ahol vitatni lehetne, hogy a helyi ipar és kereskedelem mértéktelen zsákmányolásával szembe kell állítani a szövetkezetek «népvédelmező» intézményét és rendszerré kell tenni a szövetkezésnek azt a fajtáját, melynek végső eredménye voltaképp a meglévő és nem jogosulatlan existenciák egész sorának minden értékesebb cél nélkül való elpusztítása.

Följegyzzi a kamara emlékirata az adatokat a Csongrádon már is mutatkozó adózási visszaesésről és ezzel szembe állítja, hogy a keresztény szövetkezet 104 ezer korona után 79 korona nyereséget mutat ki, — holott ennyi forgalom után magánüzletek 1000 korona állami és Csongrádon (115%-pótadóban) 1150 korona községi adót fizetnek.

Mindezek után a kamara fölterjesztése következő eredményre jut: Kivánatos volna, hogy valamely módon mégis csak határvonalak jelöltesenek meg a fogyasztási szövetkezetek bizonyos vonatkozásokban és bizonyos körülmények között mindenesetre helyes és szükséges intézménye számára.

Ha szem előtt tartjuk a fogyasztási szövetkezetek elfogadható rendeltetését és célját, azt tudniillik, hogy azok a tagjaik szükségletének együttes beszerzésére alakulnak, bizonyára nem a korlátozás, hanem csupán a természetes keret megsza-

básának jellegével birna az a törvényes rendelkezés, hogy a fogyasztási szövetkezetek csak tagjaik részére szolgáltassanak ki árukat, azoknak könyvecskéire. Igaz, hogy még így is tere volna annak, hogy az elárulás idegen könyvek használatával nem tagokra is kiterjeszteni, de ennek egyrészt az ellenőrzése nem volna lehetetlen, másrészt pedig mindenképp elcsúszna az egész közönség fölmozgatásának az a jelensége, mely alapföltételeiben ingatja meg egész kereseti osztályok megélhetését.

De helyes és következetes kiegészítése volna ennek az a további korlátozás, hogy ugyanaz a fogyasztási szövetkezet egy városban vagy községben csak egy raktárt tarthasson fenn és azt sem nyílt üzletben hanem a tagok számára a nélkül is hozzáférhető helyen. Ez felelne meg a fogyasztási szövetkezetek legitim-jellegének és az elegendő is volna azon, itt-ott tán még indokolt védelem biztosítására, hogy a fogyasztási cikkek ára ne csúszkáljon, amire egyébiránt a forgalom és verseny jelenlegi viszonyai között igazán csak a legsötétebb vidéken lehet eset.

Es fölmerül végre annak a megfontolása, amit épp Csongrádon, az ottani rossz viszonyok hatása alatt ajánlottak a kamara figyelmébe, hogy a fogyasztási szövetkezetek árúkövetítése csupán a fogyasztási cikkek terjedjen ki és ne a kézműárúk és késziparcikkek egész sorozatára is.

Kiválóan jóakarató megfontolást igényel ez azért, mert az agitációs jellegű fogyasztási szövetkezetek tevékenysége már is károsan terjeszkedik a kereskedők megélhetésének aláaknázásán túl a kisiparosok existenciájának megnehezítésére is. A mindenfajta cikkekkel kereskedő szövetkezetek egész sor kész iparcikket tartanak raktáron, sőt e szövetkezetek már is tartanak raktáron, sőt e szövetkezetek már is tartanak mintákat szabó- és más kézműipari cikkek megrendelésére és működésük ezen irányú fejlesztése csakhamar szembe állítja a fogyasztó és vevő közönséget a kisiparosainkkal, akikre amúgy is súlyos viszonyaik között ez az agitáció egyenesen végzetes lehet.

Mindez szükségszerűvé teszi a szegedi kamara véleménye szerint, hogy a fogyasztási szövetkezetek tevékenységi körének az általános közérdek szempontjából való meghatározása mielőtt elfogulatlan és a magyarországi kereskedelmi és ipari viszonyok teljes ösmeretére alapított tanácskozás tárgyává tétessék. A kamara tehát azt kéri a kereskedelmi minisztertől, hogy az összes szaktestületek által fölterjesztendő adatok és anyag közlése mellett, alkalmat adna a kamaráknak ezen, jelentőségében végtelenül fontos kérdés beható tárgyalására.

Folyó ügyek.

Tudomásul vette és a kamarai évi jelentéseket szerkesztő titkár figyelmébe ajánlotta a teljes ülés a kereskedelmi miniszternek a kamarai évi jelentésekre vonatkozó leiratát. A miniszter ohajtandónak tartja, hogy az érdeklődő közönség, melynek részére az egyesített kamarai évi jelentés közrebocsátatik, tudomást szerezzen azon kormány-intézkedésekről, melyeket a kamarák általánosabb vonatkozásai és panaszai maguk után vontak és kéri a kamarát, hogy a lefolyt évben történt ezen intézkedések rövid összefoglalását évi jelentésébe már ez alkalommal beilleszse.

Pártolni határozta a kamara a szegedi kiskereskedők egyesületének fölterjesztését, melyben intézkedést kér, hogy fűszer- és gyarmatárúkra magánfogyasztóknál a helybeli kereskedők se gyűjthessenek megrendeléseket. Helyesnek tartja a kamara az ily irányú intézkedést azért, mert a fűszer- és gyarmatárúkra való megrendelés-gyűjtés és az ennek ürügye alatt e cikkekkel űzött házalás súlyos károkat okoz a sok közterhet viselő nyílt üzletnek, de amellet a fogyasztó közönségnek

lelkiismeretlen üzerek által való megkárosítására is alkalmas.

Annál jogosultabb pedig az a kérés, mert Ausztriában már is törvénybe foglaltatott hasonló intézkedés. Az erre vonatkozó és f. évi november 15-én életbe lépő törvény (Gesetz vom 25-ten Februar 1902. betreffend die Abänderung und Ergänzung der Gewerbeordnung) a «Reichsgesetzblatt» 1902. évi márczius 15-iki számában tétetett közzé.

Fölterjesztést fogadott el a kamara, melyben kéri, hogy úgy mint Ausztriában történik, engedjék el jövőre a magyar eczetgyárosoknak is a hektoliterenkint 3 koronát tevő szesz-denaturálási ellenőrzési díj, mivel különben csökkenni fog a magyar gyárak versenyképessége.

Ujabb ipari tanfolyamok rendezését határozta el a kamara a kerület több városában. Szegeden nőruha-szabászati tanfolyamot tervez, melyre 24 résztvevő jelentkezett. A hmvásárhelyi és zombori cipész- és férfiruhaszabászati tanfolyamokra összesen 34 cipész és 58 szabóiparos jelentkezett.

Ujvidéken is tervez a kamara cipész- és szabóipari tanfolyamokat és az ottani kütagokat kéri, hogy a tanfolyamokra az iparosokat sorakoztassák.

UJDONSÁGOK.

Lapunk munkatársainak és olvasóközönségének boldog ünnepeket kívánunk.

— **A magyar nemzet gyászja.** Ismét nagy halottja volt e hét elején a magyar nemzetnek. Tisza Kálmán, ki Magyarországnak 15 évig volt kormányelnöke és 40 éven keresztül kimagasló közéleti és politikai vezérférfia, a múlt vasárnap reggel 7 óra-kor meghalt. Nemcsak az ország: hanem a művelt Európa is gyászolja a nagy férfiú halálát. Nemcsak Ő Felsége a magyar király: hanem a Németbirodalom nagynevű uralkodója II. Vilmos császár is részvételt osztozik a magyar nemzet gyászában. Az ellenzéki pártok daczára annak, hogy élteben folyton támadták, most elismerik, hogy Tisza Kálmán nemcsak nagy politikus: hanem minden tetteiben igazi magyar is volt. Áldás és béke poraira!

— **Áprilisi időjárás.** Az igaz, hogy csak egy nap választ el bennünket a boldogok hónapjától, de azért az időjárás már márcziusban eljárt az áprilist. Ugyanis még márczius elején enyhe tavaszias idő volt, márczius közepén arra virradtunk, hogy a Celsius hőmérő 8° hideget mutatott. Ez ugyan nem volt baj: mert hát a jégszükségletet részben fedezni lehetett, ha bár a kajsi barack nagy részben el is pusztult. A múlt kedden délből meg nemcsak hogy erős éghőború volt, de a mellett olyan takaros jégzáró esett, akár csak kánikulában. No de inkább most, midőn még csekély kárt tehet, mint később: midőn kiszámíthatatlan kárt okozhatna. Most már amennyiben márcziusban volt április, méltán elvárhatnánk az időtől, hogy áprilisban meg már május legyen.

— **Letört bimbó.** Szivtelen kegyetlenséggel száguldott végig városunkon a márcziusi szellő s megérintvén fagyos kezével az ártatlan rózsabimbókat: bimbóhullást, virághalált csinált. A temetőben fölzapordtak az apró sirdombocskák s az anyni örömet, anyni reményt magába zárt dombocská fölött vigasztalhatatlanul kesereg sok apa és anya. Elköltözött közülünk a legszebb, a legkedvesebb földi angyal is: *Irmuska* nincs többé! A drága gyermek alig ért még tíz virágnylást s már is elhervadt, itt hagyott bennünket örökre. Bagossy Gábor úr és kedves neje mélyszéges bánatukban leljenek vigaszt számos tisztelőik szívbéli részvételében, akik át-szenvedték, átérték velük a lesújtó csapást: a letört bimbócska eltemetését. Fel-támadunk!

Vállalkozók és építésszek figyelmébe! Az Országos Pályázati Közlöny szállításokra,

építkezésekre kiírt összes nyilvános és magán pályázatot közli. Előfizetési ár negyed évre 4 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Röck-Szilárd-utca 27. szám.

— **Nemtelen bosszulás.** Csercsik József tömörkényi lakos mindenáron korcsmát akart nyitni, közvetlen a temető mellett levő házában, amit a tömörkényi előjáróság, illetve annak derék jegyzője nem akart megengedni. Most aztán bosszúból Csercsik József úgy akart elégtételt venni magának az előjáróságon, hogy alaptalan rágalmakkal bevádolta a jegyzőt, abban a hitben, hogy talán így sikerülni fog engedékenységre bírni az előjáróságot, ami épen nem sikerült, mert ezek a jegyző biztatására szóba sem állotték a feljelentéssel, hanem nyugodtan várják a vizsgálatot.

— **Rhodes Cecil meghalt.** A híres «gyémánt király» a Fokföld Napoleonja, a szerencsétlen bur nemzet vészangyala meghalt. Mint angol, ki nemzetét első és leghatalmasabb nemzetté, a föld urává akarta tenni, a hazafiság példányképeinek lehetne tekinteni. Azonban mint embert, akinek nagyravágása egy szabadságért rajongó derék nép leigázására törekedett, akinek lelkére tapad a Fokföldön kiontott ezrek és ezrek vére, sajnálni nem lehet. Ha előbb halt volna meg, nem festette volna annyi ártatlan vér Dél-Afrika földjét pirosra. Most az Isten színe előtt kell majd számolni véres tettéért.

— **Állami tanítóképzőnk.** Irhattuk volna, hogy néhai állami tanítóképzőnk, mely az árviz alkalmával a város ügyeinek akkori intézői bölcselkedése következtében ideiglenesen Félegyháza helyezettett át, a helyiség kérdésében még most is vajúdik, mert az állam és Félegyháza között az ügye véglegesen rendezve ma sincs. Félegyháza 50 ezer forintot ajánlott az építkezés céljaira és a képezdei kert részére 5 hold földet. A város azonban az 5 hold földet, a vasut melletti vásártéren épülő intézetnek közvetlen közelében nem hajlandó átengedni, csak a távolabb levő városi kertet. A tanácskozások ezek miatt tovább folynak. Csongrád képviselő testülete pedig összetett kézzel nézi az idők fejleménye ismétcsak kísérletet sem tesz arra nézve, hogy képzőintézetünket Csongrádra visszahelyeztesse. Pedig a városi kert átengedésével egyszerűen megvolna oldva a kérdés, a hol az intézet céljainak megfelelő épületet is lehetne emelni. Sok szegény családnak valóságos áldás lenne a képezdének Csongrádra való áttétele. De hát ki törődik azzal!

— **Eladás, vétel és bérlet legeredményesebb,** ha az Országos Pályázati Közlönyben hirdettetik, mely Közlöny az ipar, kereskedelem, mező-és erdőgazdaság összes köreiben közkezen forog. Mérsékelt hirdetési díjszabás. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal Budapest, Röck-Szilárd-utca 27. sz.

— **Méhészek figyelmébe.** Hogy az okszerű méhészet az országban minél könnyebben terjedhessen, főként pedig, hogy a szegényebb sorsuaknak a méhészkedés megkezdése minél kevesebbe kerüljön, a földmivélségi miniszter által támogatott Országos Méhészeti Egyesület (Budapest, VII., Danjanich-utca 34.) rendkívüli olesó méhkaptárokat és mindenféle az okszerű méhészkedéshez szükséges eszközöket készített, nevezetesen mézpergető gépeket, mülépprekeket, mülépeket és mindenféle vas- és aczeltárgyakat és ezen tárgyakat minden haszon nélkül oly olesón bocsátja a méhészkedők rendelkezésére, amely áron, hasonló kitűnő minőségben sehol máshol nem kaphatók. Azonkívül az egyesület mindenféle utmutatással is szolgál teljesen ingyen és a hozzája forduló értekesíti és a termelőnél előzőleg megállapított vételárt biztosítja, sőt szállító edényt is ad ingyen és bérmentesen szállítja. Az elmúlt 1901. évben 90.000 koronán felül fizetett ki méz és viasz fejében a termelőnek.

— **Tisza Kálmán politikai végrendelete.** A volt miniszterelnök elhunytja után az állam titkos levéltárában hamarosan rákadatnak politikai végrendeletére, amelynek 10-dik pontja a következő rendkívül érdekes részt tartalmazza: «Ahhoz, hogy egy nagy államférfi az őt érő rengeteg támadások közepette nyugodt maradhasson s a keserűségeket, a gyanúsításokat elszenvedni tudja, föltétlenül szükséges, hogy derült perczeke tegyen szert s hetenként legalább egyszer jókedvű legyen. Ajánlom hát ugy miniszterelnök utódaimnak, mint államférfiaknak, politikusainknak és mindenkinek, hogy résztint az ország föllendülése, résztint pedig a maga érdekében a Mátyás Diák-ot, a legjobb magyar élelapot minden héten elolvassa. A Mátyás Diák ugy szövegével, mint rajzaival hivatva van arra, hogy nagy gondok és bajok közepette a magyarok lelkét egyensúlyban tartsa s az országra áldást hozólag működjék.» Ehhez a kijelentéshez mi csak azt tesszük hozzá, hogy

a Mátyás Diák előfizetési ára negyedévre 3 korona és hogy a Mátyás Diák kiadóhivatala (Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3.) készséggel küld mutatványszámot.

Közigazdaság.

Utmutatás

A helyes szüreteléssel kapcsolatos jó borkezelésre és a beteg borok meggyógyítására.

(Folytatás.)

Eczetesedés.

Ha a bortól nem zárjuk el kellőleg a levegőt s ezen fölül még meleg helyen is áll, akkor a felszínén vékony hártva képződik, olyan mint virágosodáskor; de míg a borvirág folytonosan szaporodik, az általa képezett hártva megvastagodik, megráncosodik és a szeszétől megfosztott bort megposhasztja, az eczetesedő bornál a felszínén képződött hártva nem vastagszik meg, hanem a bor kellemetlen szúrós szagot és karmoló savanyú ízt kap. Az eczetesedés a leggyakrabban előforduló borbetegség, mely a legkisebb hanyagság folytán is könnyen előfordul a gyengébb bornál. Meleg pinczében pedig a legjobb bor is megeczetesedik. Hideg pinczében tartott, nagy cser-, borkősav és szesztartalmú borok csak feltűnő hanyag kezelés mellett eczetesednek meg.

Az eczetesedést nagyon apró, a borvirágéhoz hasonló, de még annál is sokkal kisebb gombák, az úgynevezett eczet gombák (micoderma aceti) okozzák, melyeknek csirmagjai a levegőből jutnak a borba és osztódás által szaporodnak. Az eczet gombák szintén a bor szesztartalmát támadják meg s azt a levegő élelénének felhasználásával eczetsavvá élelénítik. Az eczetsav abban különbözik a borszesztől, hogy több élelényt s kevesebb könenyt tartalmaz. A eczetesedés előhaladásával a bornak végre az összes szesztartalma átváltozik eczetsavvá s megszűnik bor lenni, hanem boreczet lesz belőle.

A bor megeczetesedését megakadályozhatjuk, ha ügyelünk arra, hogy a borhoz a külső levegő ne juthasson szabadon, hanem csak a kutyogató vízén vagy a hordó dongáin átszűrődve s jól elkülönített hűvös helyen tartjuk.

Mivel az eczetesedéshez okvetlenül szükséges a levegő élelnye, azért a rohamosan erjedő bort ne féltsük a megeczetesedéstől, mert az olyan bor felülete folytonosan el van borítva a nagymértékben fejlődő szén-savtól; de a zajos erjedés után, különösen ha még akkor is erjesztő kamrában van borunk, a levegővel való szabad érintkezés folytán könnyen fölléphet e baj. Ezért nem szabad sohasem mellőznünk a zárt alerjesztést azaz a kutyogatók és erjesztő akonák használatát. Ezek használatát mellett a fejlődő szén-sav fölősege eltávolíthatik ugyan a hordóból, de a külső levegő nem juthat be szabadon a borhoz s az erjedés megszűnté után a lehiggadásig a bor felszíné ellepve marad szén-savval. Ezenkívül gondunk legyen arra, hogy csorba ne legyen az akona-nyílás, mert akkor az alkalmazott dugó nem zárja azt el teljesen. Óvakodjunk a bort darabban tartani, mert azon esetben sok levegővel érintkezik és ha elég szesztartalma van arra, hogy meg ne virágosodjék, könnyen megeczetesedik. Ezen okból rendes pinczéből sohasem fossasztják a bort lopóval és nem tartják hosszabb ideig csapon, hanem apróbbakba fejtve a nagyobb edény tartalmát, mindig csak akkora hordót tartanak csapon, amely 8—10 nap alatt kiűl. Ha mégis lopóval vesszünk ki valamely hordóból bort, azt a hordót azonnal töltsük tele hasonló minőségű borral. A vörös bor közönséges készítésénél rendszerint fellép az eczetesedés. Igazolja ezt az ilyen vörös bor erjesztő kádak körül repkedő nagymennyiségű mnslicza vagy eczetlég. Az eczetesedés a vörös bor régi készítés módjának természetes következménye, mert a cefréjével együtt nyitott kádban szabadon van kitéve a levegő élelnye hatásának. Ezért, ha csak tehetjük, a vörös bort zártan, olyan kettős fenekű

kádban erjesztjük, melynek a felső, belső fenekét át van lyukgatva; ezáltal a levegő szabad odajutását a cefréhez megakadályozzuk. Ha pedig ilyen erjesztő kád hiányában kénytelenek vagyunk vörös bort nyíltan erjeszteni, akkor ne mulasztjuk el az úgynevezett kalapot vagyis az erjedés közben fejlődő szén-sav által felszínre emelt törkölyt napjában 8—10-szer csomiszóval lenyomkodni, hogy minél rövidebb ideig érintkezék az a levegővel. Ezáltal nem akadályozhatjuk ugyan meg teljesen az eczetképződést, hanem olyan kis mértékre csökkenthetjük, hogy az nem fog kiérezhető lenni s nem rontja meg a bor ízét.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólapfőigazgató: **Weisz Márk.**

Budapesti levél.

A villamosság, mely a világítás és elektromos gépezetek már megszokottá vált formáin kívül már most is számtalan más alakban nyer alkalmazást, szinte napként újabb és újabb területeket foglal el hódító útjában, legújabbán a háztartást, hazi tűzhelyet szemelte ki magának, hogy hadat üzenve a konyha és szobakályhának, a sokszor még kellemetlen füstöt takaréktűzhelynek elkeresztelt fa- és szénfogyasztó szőnyegeknek, a háziasszonyok szolgálatába szegődjék. Ma már az elektromosság segítségével főzni, sütni úgyis előnyös a szalon asztalán lehet s egy villamos kávé- vagy teafőzőkészülék tényleg díszre válik bármely uri ház asztalának. De még villamos szobakályhák, villamos vasalók, szivargyújtók és hogy egyebet ne mondjunk: villamos hajszűtő készülékek is vannak. Mindezen készülékek azonban eddig csupán egy gyártmányban váltak be mindenképen; ezek a legújabbán tökéletesített «Prometheus» rendszerű készülékek, melyeknek gyártását az ismert **Siemens és Halske** részvénytársaság budapesti cég vette fel munkakörébe.

A fővárosba utazó vidéki közönségnek, mint a legkellemesebb otthont ajánljuk **Gundel János** «István főherceg»-hez címzett szállodáját, a Ferenc József-tér és Akadémia-utca sarkán. Ez a legszebb fekvésű, minden kényelemmel berendezett szálloda, Gundel János személyes felügyelete alatt, példás tisztaságával és legmondásosabb kiszolgálásával, jutányos szobaárával, minden igényt teljesen kielégít. A szálloda éttermeiben a legizetesebb ételek és tiszta jó italok szolgáltatnak ki s rég ismert jó hírnevét ezáltal is csak emlékeztetve kívánjuk juttatni.

Állást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőrnokok, nótisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak, és gyakornokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal

Budapest Rökk Szilárd-utca 27. Álláskezesési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyílttérben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetések legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegéfalokban fajtisztán, teljes jóállásban.

Élőkerítés.

Gleditschia csesmerék és magvak.
Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriási tövű, igen gyorsan fejlődő sövényű. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiállással, melyen nemiggy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékelve. Éter csemegé elég 200 meterre. — Ára 6 ft.

Diócsemerék.

Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ezek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Számos tenyerművelő főúrjegyék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelkezésükre. Az árjegyzéken kívül meg az olyan könyvet kap ezzel, ki azt címere ingyen és bérmentve küldeti, mely nyúcsen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát hasznosra ne fordítanak, városban, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesen áll. Kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglalnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. (Gim.)

Érmeletti első szőlőoltvány-telep: Nagy Kágya, a Székelyvidék.

797/ktvi 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztár végrehajtható — Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor csongrádi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 6000 korona tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében, az ifj. Baghy Imre, Borbás Ferenc és neje Vas Julianna, Fekete Sándor kiskoru, Sváb Imre, Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor, Dömötör István és neje Deák Agnes, Vajda Imre és neje Deák Francziska nevében álló a csongrádi 12110. sz. tjkvben A+1—6 sorszám alatt felvett ingatlanok közül az 1649—1650 hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 50 korona, a 4944—4949. 5120—5127. hrszámú 3/4 telek utáni kilenczesi legelő járandóság Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettek illető 27/256-od rész 78 korona, — a 7601. hrszámú 2/4 telek utáni kilenczesi legelő járandóság a v.ajt. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 212 korona, — a 7779—7783. hrszámú 3/4 telek utáni kilenczesi legelő járandóság a v.ajt. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 318 korona, — a 7787—7794. hrszámú 1 1/2 telek utáni kilenczesi legelő járandóság Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettek illető 27/256-od rész 66 korona, — a 7796—7801. hrszámú 3 1/4 telek utáni kilenczesi legelő járandóság Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettek illető 27/256-od rész 139 korona ezennel megállapított kikiáltási árban — még pedig a 655/895. és 792/895. tkszámmal C 1—2 alatt Fekete Jánosné Kása Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jog épségben tartása

McCormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-BAN.

**Kéveköto aratógép
Fűkaszalógép.
Köszörükészülék,**

gyártmányai.

**Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta sárainkat nem kérdezte
Olcso tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!**

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

ÉVI TERMELÉS:
362000 gép.

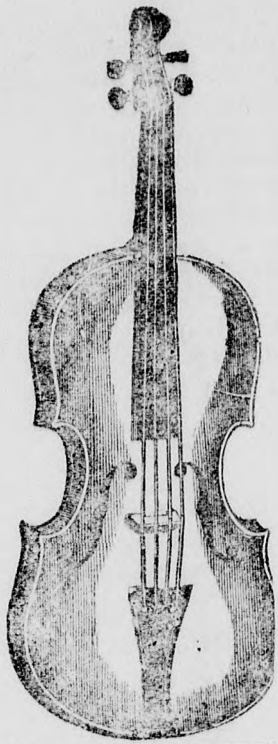
BUDAPEST,
V. kerület, Váci-ut 30 szám.

mellett, — a csongrádi 12103. számú tjkben A+1. sorszám alatt felvett, $\frac{2}{3}$ -ad részben Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettek, $\frac{1}{3}$ -ad részben pedig Baghy Imre és Baghy Gerőné szül. Hálmai Erzsébet társulajdonosok nevében álló az 51-52. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törvény 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona, — a csongrádi 12105. számú tjkben A+1. sorszám alatt felvett 1248-ad részben Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettek, 3648-ad részben pedig Bagy Mária, Borbás Ferencz és neje Vas Julianna és Sváb Imre társulajdonosok nevében az 1781. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben, — a csongrádi 12107. számú tjkben A+1. sorszám alatt felvett a 4950-4955. 4956/a hrszámú $\frac{1}{2}$ telek után kilenczesi legelő járandóságból Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettekkel illető $\frac{30}{100}$ -ad rész 99 korona ezennel megállapított kikiáltási árban, továbbá az ifj. Baghy Imre, Borbás Ferencz és neje Vas Julianna, Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor nevében álló a csongrádi 12109. sz. tjkben A+1. 3-7 sorsz. alatt felvett ingatlanok közül a 3538-3541. hrszámú $\frac{3}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 318 korona, — az 1888-1889. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaítási törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona, — az 1479. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona, — a 3756-3764/b hrszámú $\frac{2}{4}$ telek utáni kilenczesi járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 212 korona, — az 1359. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona, — az 1813. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona ezennel megállapított kikiáltási árban, a csongrádi 12112. számú tjkben A+1. sorszám alatt felvett, $\frac{1}{3}$ -ad részben Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettek, $\frac{2}{3}$ -ad részben pedig Viglási Erzsébet, Viglási István kiskoru, Viglási Anna kiskoru, Viglási Mária, ifj. Baghy Imre, Borbás Ferencz és neje Vas Julianna társulajdonosok nevében álló az 1814. hrszámú ház utáni osztal. u. kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona és a csongrádi 12114. számú tjkben A+1. sorsz. alatt felvett $\frac{1}{3}$ -ad részben Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettek, $\frac{2}{3}$ -ad részben pedig Varga Horvát Mátyás kiskoru, ifj. Baghy Imre, Borbás Ferencz és neje Vas Julianna, Dávid Balázs és neje Benke Mária és Kátai Benedek Mihály társulajdonosok nevében álló, a 7861-7864. hrszámú $\frac{3}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 318 korona ezennel megállapított kikiáltási árban, — végre a Borbás Ferencz és neje Vas Julianna, Fekete Sándor kiskoru, Darida Pálné szül. László Kókai Erzsébet, Sváb Imre, Dömötör István és neje Deák Agnes, Vajda Imre és neje Deák Franciszka, Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor nevében álló a csongrádi 12115. számú tjkben A+1-8. sorszám alatt felvett ingatlanok közül az 1580. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona, — a 4611-4614. hrszámú $\frac{2}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 212 korona, — a 7597-7600/b hrszámú $\frac{2}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 212 korona, az 1433. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona, — a 8087. 8089-8093. hrszámú egy egész telek utáni kilenczesi legelő járandóságból Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor végrehajtást szenvedettekkel illető $\frac{30}{100}$ -ad részt 10 korona, — az 1651. 1651/a. 1652. hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 53 korona, — a 7610-7617/a hrszámú $\frac{2}{4}$ -ed telek utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törvény 156. §. a) pontja alapján egészben 212 korona, — és a 7784-7786. hrszámú $\frac{3}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a vhaít. törv. 156. §. a) pontja alapján egészben 318 korona ezennel megállapított kikiáltási árban, még pedig az utóbbi tjknyvben a 655/895. és 792/895. tkszámmal C 1-2. alatt Fekete Jánosné Kása Mária javára bekebelezett hasznélvezeti jog épségben tartása mellett az 1902. évi április hó 29-ik napjának délelőtti 9 órájkor a csongrádi kir. járásbírósi helyiségében árverés alá fog boesajtatni s a kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegelesen elhelyezett bánatpenzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1902. február 16-án. A kir. járásbírósi mint tki hatóság.

Laurisiu Miklós
kir. albiró.

Kitüntetve az 1900. párisi világiállításon aranyéremmel. (Hangszerekért legnagyobb.)

Hangszerek szállításért ezüst éremmel.

STOVASSER J.
cs. és kir. udvari hangszergyáros

a javított tárogató feltalálója,

Budapest, II. ker. Lánchid-utca 5. szám

saját házában (a kereskedelmi miniszterium mellett).

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Hegedűk vonóval	3 fttól 15 frtig
Mesterhegedűk vonóval	15 fttól 300 frtig
Gordonkák vonóval	8 fttól 150 frtig
Nagy bőgők vonóval	28 fttól 100 frtig
Fuvolák	2 fttól 100 frtig
Szárnykürtök, trombita, helikon stb.	12 fttól feljebb
Czimbalmok	35 fttól 300 frtig
Rákoczy-tarogatók	30 fttól 60 frtig

Elpusztíthatlan kitünő **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8, 10 fttól erős hangú 80 frtig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillák,

az étvágyat nem romlják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Préhadoboz 50 fillér.

Fő- és szetküldési raktár:

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Csongrádon:

Nigrinyi Zoltán, Ungvári József és Vladár Sándor gyógyszerárakban.

CZIMBALOM

hegedű, fuvola vagy bármily nemű hangszer tanítását — kotta szerint, vagy annélkül — elvállalóm.

A tandíj havonként 10 korona, az órák száma hetenként három.

Czimbalmot is hangolok 2 koronáért.
Lakis II. ker. Zöldkert-utca 1. szám.

Tisztelettel
FERENC ANTAL
a helybeli gyermekzenekar karnagya.

Gummi

és hálhólyag elismert legbiztosabb óvszer, eredeti párisi csomagolásban. Orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan, tucatzárja 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. Capot americans (rövid): 4, 6, 8, 10. Bina-öv (havi kétszer) 8-11 korona. Dúsan felszerelt raktár irrigátorok, feeskendők, suspenseriümok stb.

UJ! Auto vaginal spray! UJ!
a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség ára korona 15.

Képes árjegyzékeket, zárt borítékban, titoktartás mellett, díjtalanul küld szét

KELETI J. orvos-sebész mű- és kütszergyár.
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 17.
Külön bejárat a kapu alatt.

A kisbirtokosok országos földhitelintézete

kisebb birtokosoknak bekebelezés mellett ad hosszabb, rövidebb törlesztésű kölcsönöket.

Segélyét fennállása óta

23262

kölcsönvevő vette igénybe, kiknek összesen

73,407.300 kor.

kölcsönt fizetett ki.

Az intézet kölcsöneinek természete és módjaita felől mindenkinek ad szívesen felvilágosítást.

Egyszerű levélbeli kérdésre mindenki kaphat utbaigazítást s a felek kértére az intézet mérsékelt díjért a kölcsönök bekebelezése és lebonyolítása körüli teendőket is elvégzetteti, sőt a költségeket is előlegezi.

A kik e kölcsönök iránt érdeklődnek, forduljanak közvetlenül az intézethez Budapest, Bálvány-utca 19. sz. alá.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mászban föloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában külön-külön 16 krtól fölfele szállítanak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért
Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.